

Ne-předmět intencionální / Událost jako „ne-předmět“

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2007](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2007](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 11. 3. 2007
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 11. 3. 2007

Ne-předmět intencionální / Událost jako „ne-předmět“

Jakmile se rozhodneme pro myšlenkové „konstruování“ modelu či „abstraktního“ prototypu „události“, musíme si stanovit několik základních úkolů, které si před sebe postavíme a které budeme řešit. Skutečné problémy totiž nelze řešit tím, že je pojmenujeme – tím je pouze zvýrazníme, abychom na ně nezapomněli. Pojmenování má však dobrý smysl jen tehdy, když za ním či „pod“ ním je vypracovaný kus práce, s nímž už dále můžeme počítat jako s vykonaným, provedeným. Takovými úkoly jsou např. způsob, jak myšlenkově „uchopit“ a „zvládnout“ něco, co zatím pro „geometrické“ myšlení nikdy nebylo jako problém tematizováno, totiž celkovost, sjednocenost, integritu, a tím také individualitu „události“. U trojúhelníku nebo čtverce nebylo zapotřebí se po něčem takovém dotazovat, protože tam byla jejich „integrita“ záležitostí naší myšlenkové aktivity, nikoli věcí geometrických útvarů samých (trojúhelník nebo čtverec jsou prostě „složeninami“ tří nebo čtyř úseček „sestavených“ určitým způsobem – žádná úsečka „nic neví“ o těch druhých, aktivně se k nim nevztahuje, nýbrž je k nim vztažena našimi intencionálními akty, vůči nimž se každá z nich „chová“ zcela pasivně, jako mrtvá věc). „Událost“ však nemůže být myšlena jako složenina jednotlivých „jsoucností“, které samy o sobě se vůči sobě „chovají“ nezúčastněně a z nichž teprve naše intencionální akty „sestaví“ tu správnou sekvenci, tu složeninu vznikající naším kompilačním postupem. Už v tom se zřetelně ukazuje pronikavý rozdíl mezi povahou intencionálního předmětu a intencionálního ne-předmětu: každý intencionální předmět je čímsi izolovaným pro sebe, nevztahujícím se k jiným takovým předmětům, ale chovajícím se zcela pasivně, vlastně netečně, podrobujícím se pouze našim úmyslům a způsobům, jak s nimi – jakožto mrtvými kameny – operujeme. Jakmile však vezmeme vážně, že událost je vnitřně sjednocena, že se neděje po etapách a po částech, nýbrž celá najednou, tj. že v každém okamžiku svého událostného dění začíná i končí, aniž bychom to, co ještě nezačalo anebo už skončilo, mohli považovat za „nic“ – pak jsme opravdu na cestě k myšlení události jakožto události a nikoli jako „předmětu“.

(Písek, 070311-2.)